

פתרון שאלה 1

נרשום את הצורה הכללית של משוואת אליפסה קנונית: $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1 \leftarrow y = \sqrt{b^2 - \frac{b^2}{a^2} \cdot x^2}$

שיפוע המשיק (המקביל לישר העובר בראשית) הוא: $m = \frac{\sqrt{24}}{\frac{6\sqrt{5}}{5}} = \sqrt{3\frac{1}{3}}$

גזירה של y תיתן $y' = -\frac{\frac{b^2}{a^2} \cdot x}{\sqrt{b^2 - \frac{b^2}{a^2} \cdot x^2}}$

גזירה סתומה של משוואת האליפסה תיתן $y' = -\frac{b^2 x}{a^2 y} \leftarrow \frac{2x}{a^2} + \frac{2yy'}{b^2} = 0$

נשווה את השיפוע, m ל- $y'(y=6)$ וכן, נציב את הנקודה $\left(\frac{6\sqrt{5}}{5}, \sqrt{24}\right)$ במשוואת האליפסה, ונשווה את y'

$$\begin{cases} -\frac{b^2 x}{6a^2} = \sqrt{3\frac{1}{3}} \\ \frac{36}{5a^2} + \frac{24}{b^2} = 1 \\ -\frac{\frac{b^2}{a^2} \cdot x}{\sqrt{b^2 - \frac{b^2}{a^2} \cdot x^2}} = \sqrt{3\frac{1}{3}} \end{cases} \quad \text{ל- } m, \text{ נקבל את מערכת המשוואות הבאה:}$$

פתרון המערכת ייתן $b^2 = 60, a^2 = 12$ ומשוואת האליפסה היא $\frac{x^2}{12} + \frac{y^2}{60} = 1$

פתרון שאלה 2

א. נסמן ב- E את אמצע הצלע BC. שיעורי הנקודה E הם: $E(18, 51, 0)$. מתקיימים שני תנאים:

$$(1) \quad z_C = 0 = 2z_E - z_B, \quad y_C = 2y_E - y_B, \quad x_C = 0 = 2x_E - x_B \quad (\text{אמצע קטע}).$$

לאחר הצבה נקבל: $C(0, 102 - y_B, 0)$ וכן $x_B = 36$

$$(2) \quad \overrightarrow{AB} \cdot \overrightarrow{BC} = 0 \quad (\text{הישרים ניצבים זה לזה}).$$

$$\text{נקבל: } (36, y_B, 0) \cdot (-36, 102 - 2y_B, 0) = 0 \leftarrow (x_B, y_B, 0) \cdot (36 - 2x_B, 102 - 2y_B, 0) = 0$$

מתקבלת המשוואה הריבועית $y_B^2 - 51y_B + 648 = 0$ שפתרונותיה הם: $y_{B_1} = 24, y_{B_2} = 27$.

תשובה: אפשרות א': $B(36, 24, 0), C(0, 78, 0)$

אפשרות ב': $B(36, 27, 0), C(0, 75, 0)$

ב. שיעורי קודקוד A' הם: $A'(0, 0, 90)$.

$$\text{אפשרות א': } \overrightarrow{A'C} = (0, 5, -6), \overrightarrow{A'B} = (4, 3, -10) \leftarrow A'(0, 0, 90), B(36, 27, 0), C(0, 75, 0)$$

$$\begin{cases} (a, b, c) \cdot (4, 3, -10) = 0 \\ (a, b, c) \cdot (0, 5, -6) = 0 \end{cases} \quad \text{נמצא את ווקטור הכיוון של המישור:}$$

פתרון מערכת המשוואות נתן: $(a, b, c) = (8, 6, 5)$ ולאחר הצבת הנקודה $A'(0, 0, 90)$ במשוואת המישור

$$\text{נקבל: } \pi: x = 8x + 6y + 5z - 450 = 0$$

$$\text{אפשרות ב': } \overrightarrow{A'C} = (0, 13, -15), \overrightarrow{A'B} = (6, 4, -15) \leftarrow A'(0, 0, 90), B(36, 24, 0), C(0, 78, 0)$$

$$\begin{cases} (a, b, c) \cdot (6, 4, -15) = 0 \\ (a, b, c) \cdot (0, 13, -15) = 0 \end{cases} \quad \text{נמצא את ווקטור הכיוון של המישור:}$$

פתרון מערכת המשוואות נתן: $(a, b, c) = (45, 30, 26)$ ולאחר הצבת הנקודה $A'(0, 0, 90)$ במשוואת

$$\text{המישור נקבל: } \pi: x = 45x + 30y + 26z - 2340 = 0$$

ג. ההצגה הפרמטרית של \overline{AD} היא: $\overline{AD}: t \cdot (6, 17, 15)$.

אפשרות א': המישור $\pi: x = 8x + 6y + 5z - 450 = 0$

נציב הצגה פרמטרית של נקודות הישר במשוואת המישור, נקבל $t = 2 \leftarrow 48t + 102t + 75t - 450 = 0$

נקודת החיתוך של הישר והמישור היא $P(12, 34, 30)$.

אפשרות ב': המישור $\pi: x = 45x + 30y + 26z - 2340 = 0$

נציב הצגה פרמטרית של נקודות הישר במשוואת המישור, נקבל $t = 2 \leftarrow 270t + 510t + 390t - 2340 = 0$

נקודת החיתוך של הישר והמישור היא $P(12, 34, 30)$.

קבלנו בשני המקרים את אותה נקודת החיתוך!

ד. למנסרה ולפירמידה בסיס משותף. גובה הפירמידה הוא שליש מגובה המנסרה (בשני המקרים),

לכן היחס בין נפח הפירמידה לנפח המנסרה הוא $1 \div 4.5$.

פתרון שאלה 3

א. פאות הצד של הפירמידה הן משולשים שווים צלעות.

נסמן ב- a את אורכי מקצועות הפירמידה. נסמן ב- M את אמצע מקצוע AC , הזווית בין שתי פאות צד

סמוכות היא הזווית $\angle BMD = \alpha$.

$$\text{במשולש } \triangle BMD \text{ הצלעות הן: } BD = \sqrt{2} \cdot a, \quad BM = DM = \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot a$$

$$\text{ממשפט הקוסינוסים נקבל: } (BD)^2 = (BM)^2 + (DM)^2 - 2 \cdot (BM) \cdot (DM) \cdot \cos \alpha$$

$$\text{ולאחר הצבה נקבל: } \cos \alpha = -\frac{1}{3}$$

ב. גובה הפירמידה $ABCD$ (משפט פיתגורס) הוא $h = \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot a$.

$$\text{גובה הפירמידה } EFGH \text{ (דמיון משולשים) הוא } h_1 = \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot b \quad (b = EF)$$

$$\text{גובה הפירמידה } EFGHO \text{ (חיסור) הוא } h_2 = h - h_1 = \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot (a - b)$$

$$\text{נפח פירמידה } EFGHO \text{ הוא } V(b) = \frac{1}{3} \cdot b^2 \cdot h_2 = \frac{\sqrt{2}}{6} \cdot (ab^2 - b^3)$$

$$\text{נפח מקסימלי יתקבל עבור } V'(b) = 0, \text{ לאחר גזירה והשוואה ל-0 נקבל: } h_2 = \frac{\sqrt{2}}{6} \cdot a \leftarrow b = \frac{2}{3} \cdot a$$

$$\text{אורך מקצוע הפירמידה } EFGHO \text{ (משפט פיתגורס) הוא } l^2 = h_2^2 + \left(\frac{\sqrt{2}}{2}b\right)^2 = \frac{5}{18} \cdot b^2$$

$$\text{לכן } \cos \beta = \frac{1}{5} \leftarrow \cos \beta = 1 - 2 \sin^2 \frac{\beta}{2} \leftarrow \sin \frac{\beta}{2} = \frac{\frac{1}{2}b}{l} = \sqrt{\frac{2}{5}}$$

$$\text{והיחס המבוקש הוא } \frac{\cos \beta}{\cos \alpha} = \frac{\frac{1}{5}}{-\frac{1}{3}} = -\frac{3}{5}$$

פתרון שאלה 4

א. הפונקציה $g(x)$ מוגדרת עבור $x=0 \leftarrow g(0)=0$ לכן גרף א' שייך ל- $g(x)$.

לפונקציה $f(x)$ יש נקודת קיצון ב- $x = \frac{3}{4}\pi$ (לפי $f'(x)=0 \leftarrow \cot x + 1 = 0$) לכן גרף ג' שייך ל- $f(x)$.

ב. $f(\frac{3}{4}\pi) \approx 2 \leftarrow x = \frac{3}{4}\pi \leftarrow f'(x)=0 \leftarrow f'(x) = \cot x + 1$

ל- $f(x)$ יש קיצון בנקודה $(\frac{3\pi}{4}, 2)$.

$g(\frac{1}{4}\pi) \approx 0.44 \leftarrow x = \frac{1}{4}\pi \leftarrow g'(x)=0 \leftarrow g'(x) = -\tan x + 1$

ל- $g(x)$ יש קיצון בנקודה $(\frac{\pi}{4}, 0.44)$.

ג.
$$\frac{2 - f'(x)}{1 - f'(x)} = \frac{2 - (\cot x + 1)}{1 - (\cot x + 1)} = \frac{1 - \cot x}{-\cot x} = -\tan x + 1 = g'(x)$$

ד. על פי הנתון $h(x) = f(x) + g(x)$ לכן $h'(x) = f'(x) + g'(x)$.

מסעיף ג' $g'(x) = \frac{2 - f'(x)}{1 - f'(x)}$ ולאחר הצבת $f'(x) = \sqrt{2}$ נקבל: $g'(x) = \frac{2 - \sqrt{2}}{1 - \sqrt{2}}$.

לכן $h'(x) = f'(x) + g'(x) = \sqrt{2} + \frac{2 - \sqrt{2}}{1 - \sqrt{2}} = 0$

הערה: קיימת אפשרות כי זו נקודת פיתול של $h(x)$ (פיתול שבו מתקיים גם $h'(x) = 0$), אך לפי השרטוט

לא קיימת נקודה כזו.

פתרון שאלה 5

א. האסימפטוטה $x = \ln 2$ מתקיימת כאשר $e^{2\ln 2} + b = 0$ לכן $b = -4$.

האסימפטוטה $y = 1\frac{1}{4}$ מתקיימת עבור $x \rightarrow -\infty$ ומתקבל $\frac{a}{b} = 1\frac{1}{4}$, לכן $a = -5$.

ב. $f(x) = \frac{1\frac{1}{4} \cdot e^x - 5}{e^{2x} - 4}$ (I) נקודות החיתוך עם הצירים הן: $(0, 1\frac{1}{4})$, $(\ln 4, 0)$.

$$f'(x) = \frac{1\frac{1}{4} \cdot e^x \cdot (e^{2x} - 4) - 2 \cdot e^{2x} \cdot (1\frac{1}{4} \cdot e^x - 5)}{(e^{2x} - 4)^2} = \frac{-e^x \cdot (1\frac{1}{4} \cdot e^{2x} - 10 \cdot e^x + 5)}{(e^{2x} - 4)^2} \quad (II)$$

לאחר השוואה ל-0 נקבל את הנקודות: $(\ln(4 - \sqrt{12}), 1.166)_{\min}$, $(\ln(4 + \sqrt{12}), 0.0837)_{\max}$

קביעת סוג נקודת הקיצון יכולה להיעשות ע"י גזירה נוספת של המונה בלבד (המכנה חיובי).

(III) לפונקציה יש אס' אופקית נוספת עבור $x \rightarrow \infty$: $y = 0$ (דרגת המכנה גבוהה מדרגת המונה).

ג. הערה: רצוי לשרטט סקיצה של גרף הפונקציה כדי לענות על סעיף זה.

$$0 < k < 0.0837 \text{ או } 1.166 < k < 1.25$$

$$\begin{cases} I) & M(3) - M(5) = 20,450 \\ II) & M(5) - M(9) = 25,450 \text{ נתון: } (I) \\ III) & M(10) = 23,625 \end{cases} \quad \text{ד.}$$

ממשוואות (I) ו-(II) נקבל:

$$\begin{cases} I) & M_0 \cdot q^3 \cdot (1 - q^2) = 20,450 \\ II) & M_0 \cdot q^5 \cdot (1 - q^4) = 25,450 \end{cases} \leftarrow \begin{cases} I) & M_0 \cdot q^3 - M_0 \cdot q^5 = 20,450 \\ II) & M_0 \cdot q^5 - M_0 \cdot q^9 = 25,450 \end{cases}$$

$$\frac{(II)}{(I)} = q^2 \cdot (1 + q^2) = \frac{509}{409} \text{ חלוקת המשוואות תיתן:}$$

פתרון המשוואה הוא $q = 0.85$.

תשובה: מחיר הרכב קטן ב-15% בכל שנה.

$$M_0 = \frac{23,625}{0.85^{10}} = 120,000 \text{ נקבל (III) ממשוואה } (II) \quad (II)$$